

Verslag van de vergadering van de commissie voor Economische Zaken, Landbouw, Personeel en Organisatie, Onderwijs van 11 juni 2003

Aanwezig zijn:

De heer A.H.R. Leijten (voorzitter), mevrouw M.H. Koster (PvdA), de heren B.A. v.d. Berg (PvdA) en J.P. Slicht (PvdA) en mevrouw M.I. Creemers-Hazebroek (VVD), de heren W. Keur (VVD), J. Kramer (VVD), A.A.J.M. de Schutter (CDA), R. Spiensma (CDA), M. van Daalen (ChristenUnie), E. Schaap (GroenLinks), H. Nijenhuis (D66), P. Walraven (SP), J. Jongsma (LPF), S.J. Simonse (SGP), R. de Wit (SGP) en G.J. van Otterlo (plv. secretaris) en de dames A. Doesburg (griffier) en K.E. Kloetstra (uitvoerend secretaris).

Ook aanwezig zijn:

Leden van Gedeputeerde Staten: de heer A.L. Greiner.

Ambtelijke organisatie: de heren W.E. Teeuwisse (dir. I&O), E. Hakvoort (sector Middelen), R. Greiner (afd. EZ) en A. Hubers (afd. EZ).

Afwezig zijn:

Mevrouw T. Zeilstra-Van der Meulen (PvdA) en de heren P. Zijlstra (CDA), J.J.F. van Wezel (SP), M. Bogerd (SGP) en R.M. Schuitemaker (secretaris).

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom.

2. Vaststellen agenda

De voorzitter vraagt de commissie de agenda vast te stellen. Hij stelt voor de heer N. v.d. Dries (Nautilus Coöperatie) als eerste te laten inspreken en daarna de heer K.E. Nawijn (De Aanjager), de behandeling van agendapunten 6a. en 6b. na de presentatie van de heer Nawijn te laten plaatsvinden. De commissie stemt in met de gewijzigde volgorde van de agenda.

De heer N. v.d. Dries spreekt in namens Nautilus Coöperatie in Lelystad en als vertegenwoordiger van zijn eigen bedrijf. Zijn inspreken heeft betrekking op agendapunt 6c. De biologische landbouw ziet principieel af van gentech (genetische gemodificeerde gewassen). Volgens de Europese wetgeving moet de omtrek van 10 kilometer van een biologisch landbouwbedrijf vrij zijn van genetisch gemanipuleerde gewassen. Dit is in Nederland bijna onmogelijk, waardoor de exportpositie van biologische producten in gevaar komt. Hij roept de provincie op zorgvuldig te kijken in hoeverre het nodig is proeven en teelt van genetische gemanipuleerde gewassen te laten plaatsvinden.

3. Verslag van 16 april 2003

Het verslag wordt met inachtneming van onderstaande wijzigingen vastgesteld.

De bij het verslag gevoegde bijlage, zijnde het betoog van de LPF, over Flevo Herbs moet gelezen worden als zijnde een bijdrage van de LPF en is als zodanig ter kennisname. De bijlage maakt dus geen integraal onderdeel uit van het verslag.

Schriftelijke tekstwijzigingen ingediend door de LPF: Pagina 4, agendapunt 4.c., Toekomstig informatiebeleid, ontwikkeling 2006 en verder; laten vervallen de woorden 'in de rapporten de liefde voor ICT'.

De toezeggingenlijst wordt doorgenomen, de mutaties zullen worden doorgevoerd en de lijst zal conform worden aangepast.

4. Mededelingen

- Bericht van verhindering is binnengekomen van: mevrouw T. Zeilstra-Van der Meulen (PvdA) en de heren J.J.F. van Wezel (SP), en R.M. Schuitemaker (secretaris).
- Aan de toelichting op de nota commissie, agendapunten 6.a. en 6.b. is bij de opmerking over de risicokapitaalfondsen de volgende tekst toegevoegd: "Overigens merken wij op dat de huidige juridische status van de participatiefondsen (MKB en Technofonds/ BV Management MKB Fonds) door de omvorming tot ontwikkelingsmaatschappij niet wijzigt. De fondsen blijven afzonderlijke vennootschappen t.o.v. de Holding c.q. de ontwikkelingsmaatschappij maar vormen daarmee wel een organische eenheid."
- Beantwoording vraag n.a.v. BART in cie ELPOO d.d. 16.04.03. De in het IIVR vastgelegde middelen (75.000,--) betreffen een bijdrage in de investeringskosten om een oeververbinding voor fietsers en wandelaars (basisvoorziening) tot stand te brengen. Het betreft hier investeringen in een kwalitatief goede afmeermogelijkheid aan beide oevers, goed bereikbaar voor zowel fietsers als wandelaars. De in het BART vastgelegde middelen zijn bedoeld voor eventuele extra investeringen in de oeververbinding (de Flevolandse kant), één of meer tussenstops op de in het Veluwemeer gelegen eilandjes (De RaL). Deze investeringen zijn vooral bedoeld om de belevingskwaliteiten te verhogen voor verblijfsrecreanten den toeristen. Gedacht wordt aan informatiepanelen, bankjes, aanleg van paden etc. Projectvoorstellen zijn in voorbereiding. Vooruitlopend op de daadwerkelijke realisatie van de veerverbinding (Polsmaten-Bremerbergsehoek) is het plan om gedurende het zomerseizoen een proefvaart te houden en op grond van de uitkomsten daarvan een besluit te nemen over een mogelijke investering. De kosten van de proef worden betaald vanuit het IIVR.
- Ingekomen is een brief (kenmerk 030520.1111.2.acq) d.d. 20 mei jl. van Stichting Avalon uit Wommels, aan de CdK gericht met een kopie aan de commissie ELPOO. Het subject "Dmitrov" wordt in commissie AZ behandeld, maar de stichting wil weten of de onderwerpen landbouw, natuurbescherming en duurzame plattelandsontwikkeling in de toekomst een rol zullen gaan spelen binnen Dmitrov.
- De heer Dries, Nautilus Coöperatie, maakt gebruik van de gelegenheid zich te introduceren, agendapunt 6.c.

De mededelingen worden voor kennisgeving aangenomen.

6. Ter bespreking:

De heer K.E. Nawijn, directeur van De Aanjager, houdt een presentatie over de toekomst van De Aanjager. De sheets van de presentatie zullen in de bakjes gelegd worden.

De voorzitter geeft aan dat de agendapunten 6a. en 6b. bedoeld zijn ter oriënterende bespreking om richting te geven voor de toekomst van De Aanjager. Het college kan de geluiden uit de commissie dan als richting gevend beschouwen. Ter bespreking worden de punten 6a. en 6b. voorgelegd.

- a. Jaarstukken De Aanjager 2001-2002, Jaarplan 2003
- b. Discussienota Toekomst Aanjager

ChristenUnie geeft aan geen grote voorstander te zijn van De Aanjager. Na de stukken gelezen te hebben komen twee lijnen naar boven. De ene lijn is het Europees programma en De Aanjager, waarbij de vraag naar boven komt of de provincie niet twee concurrenten in een huis creëert. De fractie vraagt zich af of dat wel verstandig is. De andere lijn is hoe de economische ontwikkelingen in de afgelopen periode zich verhouden tot De Aanjager. Is een eenheid in aanpak te vinden? Kan een regionale ontwikkelingsmaatschappij succesvol zijn en hoe gaat die dan functioneren?

SGP kan zich vinden in de door de ChristenUnie genoemde twee lijnen.

GroenLinks merkt op, dat de voorliggende stukken de competentie van het college zijn en vindt het een goede zaak dat een en ander zwaar ingezet wordt als het substantieel bijdraagt aan de economische ontwikkeling in Flevoland. Doel van de Aanjager zou ook moeten zijn het inspelen op bedrijfseconomische ontwikkelingen. Vraag is ook of je in de huidige economische ontwikkelingen geen taken zou moeten delegeren naar de Holding. Je creëert volume door met verschillende regionale ontwikkelingsmaatschappijen samen te werken samen. De toon die de fractie aan GS mee wil geven is: behoedzaam en manoeuvrerend.

VVD vraagt zich of er wel contact is geweest met GOM en BOM, want de fractie krijgt de indruk dat opnieuw het wiel wordt uitgevonden. Zij heeft veel vragen, zoals: hoe liggen de verhoudingen tussen EZ en De Aanjager, is er een relatie met de EPD-gelden, is er een extra stimulansbehoefte, welke redenen heeft de provincie om van de De Aanjager een ontwikkelingsmaatschappij te maken? Willen de banken wel geld geven aan De Aanjager, het gaat toch vaak om risicodragend kapitaal? De fractie vraagt zich af of het wel verstandig is, als overheid en als het risico zo hoog is, om een ontwikkelingsmaatschappij op te richten. Wat is dan de doelstelling van die ontwikkelingsmaatschappij? Zij wil best banen creëren met

een ontwikkelingsmaatschappij, maar hoeveel geld zou dat dan substantieel vragen? Als overheid moet je heel goed weten wanneer je aan een risicokapitaaldragende onderneming begint.

D66 heeft in het begin twijfels gehad of je een en ander zo zou moeten optuigen. De fractie mist in het bedrijfsplan een hoofddoelstelling en afgeleide doelstellingen. Op de voorgelegde manier worden de doelstellingen uitgebouwd en wordt het een complex aan doelstellingen. Zij is daarom terughoudend. PvdA ziet voor De Aanjager een belangrijke taak weggelegd in de verbetering van de economische ontwikkelingen, behoefte aan nieuwe werkgelegenheid en verbetering van de samenwerking tussen de diverse partijen op dit vlak. De fractie vraagt zich af wat de meerwaarde is van het zwaarder optuigen van De Aanjager en is benieuwd naar de mening van het college. Zij heeft een aantal, algemene opmerkingen bij de rapporten en onderschrijft de kanttekening van het college. Zo heeft de fractie niet uit de nota kunnen lezen wat nu de concrete resultaten, verwachtingen zijn. Andere voorbeelden zijn: te weinig concreet maken van de doelstelling (bijvoorbeeld pagina 15 van het rapport), voorzichtigheid is geboden bij deelneming in vastgoedprojecten. De fractie wil daarover wel discussiëren met een vooraf vastgesteld doel en budget. Op pagina 8. wordt gesproken over efficiëntie verbetering door samen te gaan met andere instellingen: met wie en wat is onduidelijk. De verstrekte informatie over de fondsen is te beperkt en de fractie zou meer informatie willen over de financiële omvang van de fondsen en de het verwachten aantal bedrijven waarin geïnvesteerd kan worden. De vraag is ook of er een nieuw fonds moet komen voor agribusiness bedrijven. Benieuwd naar de private belangstelling op pagina 10, promotie activiteiten, contacten met buitenland. De fractie vraagt zich af of dit type promotie in deze tijd nodig is. Naar haar mening zou die promotie op korte termijn gericht moeten zijn op regionale- en nationale bedrijven. Kan de samenwerking tussen gemeenten en provincie beter? En is een samenwerking naar het model Friesland bekeken? Pagina 19, staat: samenwerking Flevolandse gemeenten verstevigen en of de provincie aan de randvoorwaarden van gemeente kan voldoen. Hoe verhoudt zich het beheer van bedrijventerreinen tot de gemeentelijke taken en verantwoordelijkheden. Scenario's die genoemd worden. Scenario 1: is de meest voor de hand liggend, scenario 2. is ongewenst, scenario 3. zou meer op zijn plaats zijn wanneer het gemeentelijke bedrijfsleven vertegenwoordigd zou zijn in een soort adviesraad en scenario 4. zien te vermijden. Relatie met RPA en financiële implicaties zijn onduidelijk en de fractie ziet te zijner tijd een duidelijker voorstel tegemoet. Wat is de financiële behoefte van elk van de vier activiteiten, wat wordt verwacht van de provincie en andere partijen? Er zouden duidelijke en meetbare kengetallen beschikbaar moeten zijn. Wat zijn de afspraken met Duurzaam Flevoland? Is het onder 6. genoemde bedrag van € 50.000,- voldoende?

CDA vindt het stimuleren van de economie een belangrijke taak van de provincie en de impuls in de vorm van de Aanjager spreekt de fractie aan, maar wanneer er werkelijk meer inhoud gegeven gaat worden aan die stimulerende taak, dan mag er – naar de mening van de fractie - wel wat meer gebeuren. Aan de ontwikkelingsmaatschappij zou ook meer inhoud gegeven moeten worden. Kan GS aangeven hoe zij de ontwikkelingsmaatschappij ziet, als praktisch instrument om die provinciale taak uit te voeren? De fractie geeft het signaal af dat het, in de toekomst, niet bij de € 50.000,- hoeft te blijven. SP geeft aan niet tegen het creëren van banen voor inwoners van Flevoland te zijn, maar de vraag is of de provincie haar taak wil i.c. moet uitbreiden. Is de subsidie van 2002 (10%) niet gebruikt? De fractie waarschuwt niet op de stoel van de beleidsbepalers te gaan zitten en geeft de suggestie mee van het oprichten van een coördinerend platform (meer behoefte aan uitvoerende partijen). Waar ligt in werkelijkheid de succesgarantie van De Aanjager?

LPF wil eerst een discussie binnen PS over wat er op regionaal gebied aan het stimuleren van de economie gedaan moet worden en wat dan de taken, bevoegdheden en positie van De Aanjager zijn. Het Technocentrum wordt overgenomen door De Aanjager, maar wat is de positie van De Aanjager hierin en hoe staat het met de cofinanciering Europese middelen?

De voorzitter stelt voor geen tweede termijn te hanteren en staat interruptie tijdens de beantwoording toe. De commissie stemt hiermee in. Hij geeft eerst de heer Nawijn en daarna de gedeputeerde het woord om de vragen en opmerkingen te beantwoorden.

De heer Nawijn (De Aanjager) gaat over tot beantwoording en gaat in op de gemaakte opmerkingen.

- Ziet geen concurrentie tussen de afdelingen Economische Zaken en PME (Europees Programma) enerzijds en De Aanjager anderzijds, omdat men nauw samenwerkt. Op provinciaal- en economisch beleid doet De Aanjager de projectuitvoering. De projectbeoordelaar zijn de afdelingen PME en EZ. Het economisch beleid wordt door EZ ontwikkeld. Voor bepaalde projecten is een ontwikkelingsmaatschappij makkelijker. Tijdelijk kunnen zij projectinitiator zijn. Naar de mening van de ChristenUnie is dat deel onderbelicht gebleven en wekt het juist een tegenovergestelde indruk op. De heer Nawijn zegt toe de tekst op dat onderdeel aan te passen. Het uitgangspunt is juist gezamenlijk het doel te versterken. De Aanjager voert geen eigen beleid, zij hebben tot doel een 'doe-organisatie' te zijn.
- De positie van andere ontwikkelingsmaatschappijen is niet altijd onverdeeld positief en niet altijd worden de juiste rendementseisen gesteld. Samenvoeging met andere maatschappijen is niet mogelijk, omdat Flevoland gebruik maakt van Europese middelen. De VVD vraagt of een indicatie gegeven kan worden van de cijfers, zoals bijvoorbeeld het aantal arbeidsplaatsen. De heer Nawijn

geeft aan, dat een en ander gebeurt via de risicodragende fondsen en jaarlijks in de commissie ter bespreking wordt aangeboden.

- De relatie met EPD is, dat wanneer hiervan geen gebruik gemaakt wordt, eerder met andere ontwikkelingsmaatschappijen samengewerkt kan worden. De Aanjager is een middel om Europese gelden te besteden (hulp bij projecten, risicodragende fondsen, startende- en doorstartende bedrijven). De fondsen blijken in een behoefte te voorzien.
- Concrete resultaten komen deels via EPD-projecten. Gesprekken vinden plaats met RPA/Duurzaam Flevoland om te kijken of er overlappingen zijn en of ze te voorkomen zijn. Een zoveelste platform is geen goed idee, want de versnippering in Flevoland is groot.
- Verruimingsmiddelen; op basis van de discussie is een nieuw financieel plaatje nodig, vooral voor het werkkapitaal. Voor projectuitvoering kan geput worden uit de reguliere bronnen. De PvdA vraagt wat nu de faal- en succesfactoren zijn? De heer Nawijn antwoordt, dat een succesfactor de commitment van gemeenten is. De gedeputeerde vult aan door te zeggen, dat het bijdragen tot een faal/succesfactor voor een ontwikkelingsmaatschappij zijn: deel uitmaken van relevante netwerken, zich toegankelijk opstellen voor anderen (makelaarsrol) en partnerschap.

De heer Nawijn nodigt alle leden uit te komen praten .

Gedeputeerde vult de beantwoording aan. Gevraagd is in welk beeld de economische ontwikkelingen gezien moest worden. Het probleem in Flevoland is, dat er geen adressen zijn, waar bedrijven met goede ideeën heen kunnen. Het bedrijfsleven heeft hieraan wel behoefte. De ChristenUnie vraagt of Syntens hierin geen rol kan spelen. De gedeputeerde antwoordt, dat deze organisatie alleen gericht is op de technologie. Hij vervolgt de beantwoording. Belangrijk is, dat de provincie bouwt aan de regionale economie. Er zijn wel bovenlokale aspecten, zoals telewerken. Een ontwikkelingsmaatschappij kan hieraan een bijdrage leveren. Hij heeft geen bezwaren tegen subdoelen, als het hoofddoel maar overeind blijft. Voor de nieuwe directeur wordt geprobeerd enige ruimte te laten. Naar het model Friesland moet nog gekeken worden.

Conclusie: In algemene zin wordt gematigd positief gereageerd op de toekomst van De Aanjager op weg naar een ontwikkelingsmaatschappij. De fracties van de PvdA en D66 zijn wat neutraler in hun houding ten opzichte van het gevraagde advies. De commissie adviseert het college verder met een compact voorstel te komen met daarin concrete, herkenbare en meetbare doelstellingen.

5. Statenvoorstellen

a. Algemene wijziging (15^e wijziging) van de begroting 2003 van de provincie Flevoland

Conclusie: De commissie adviseert het Presidium het voorstel van het college aan de orde te stellen in Provinciale Staten.

b. Vaststellen Jaarstukken 2002 van de provincie Flevoland

Conclusie: De commissie adviseert het Presidium het voorstel van het college aan de orde te stellen in Provinciale Staten.

6. Ter bespreking

c. Introductie Gen-tech (op verzoek van de fractie van GroenLinks)

Voorzitter herinnert de commissie aan de eerder gevoerde discussie in de commissie over dit onderwerp en vraagt het eerder ingesprokene (heer V.d. Dries) bij dit punt te betrekken. Op verzoek van de fractie van GroenLinks is dit punt opnieuw geagendeerd, omdat naar haar mening aanvullende informatie beschikbaar is.

GroenLinks vraagt aandacht voor het volgende. De exportpositie van 130 biologische bedrijven in Flevoland dreigt weg te vallen door proefnummer PRI en soortgelijke proeven. Gedeputeerde Dijkma heeft destijds gezegd, het principe Ter Louw te zullen meenemen. De vraag is nu of een alternatieve rol van de provincie verwacht mag worden met betrekking tot het voorzorgsprincipe. De kennis van de ambtelijke organisatie op dit gebied is onvoldoende.

LPF vraagt wat de rol van de provincie kan zijn om dit probleem op te lossen.

SP vindt, dat een en ander goed in de gaten gehouden moet worden.

CDA vraagt zich af, of het voorzorgsprincipe van de commissie Ter Louw bij de provincie wordt neergelegd. Naar de mening van de fractie, zijn het allemaal landelijke items, waarin de provincie geen rol speelt.

PvdA deelt de zorg van GroenLinks, maar wat kan de provincie betekenen?

D66 merkt op, dat het de verantwoordelijkheid van de provincie is voor dit gebied en vraagt zich af of hier een soort locatiebeleid van toepassing kan worden verklaard.

VVD heeft op dit moment geen behoefte aan een inhoudelijke discussie, die naar de mening van de fractie al gevoerd is en vindt, dat de nationale regelgeving gevolgd dient te worden.

SGP is van mening, dat het een landelijke kwestie is en niet in deze commissie thuis hoort.

ChristenUnie merkt op, dat hierover gepraat moet worden, wanneer gevonden wordt dat dit een dreiging is voor de Flevolandse landbouw. Naar de mening van de fractie heeft GroenLinks het goed aangekaart. Nadere informatie over de gestelde vragen (onderzoek) wordt gevraagd.

PvdA vindt de inbreng van de VVD vervelend en ondersteunt de vragen van GroenLinks en de ChristenUnie.

Gedeputeerde herhaalt, dat de provincie het Rijksbeleid volgt en vindt dat een eventueel onderzoek op een verantwoorde manier moet plaatsvinden. De jongste antwoorden over GenTech zullen betrokken worden bij de landbouwnota en het economische beleid (exportpositie), dan beschikt GS ook over een instrumentarium.

Conclusie: GS wordt gevraagd met een korte, duidelijke nota te komen en antwoord te geven op de vraag om hoeveel bedrijven het gaat, en welke concentraties en over welk instrumentarium de provincie beschikt.

d. Publicatie Economie en Arbeidmarkt Flevoland 2002

Op de vraag van de ChristenUnie waarom dit punt geagendeerd is, legt de VVD uit, dat zij dit punt wilde agenderen, om de inspanningen op het gebied van de uitgaande pendel aan de orde te stellen. Het boekje gaat over 2002 en de genoemde cijfers gaan uit van een tegenvallende economie en te investeren geld. Dit zijn belangrijke aspecten. De hoge uitgaande pendel en de mening over bedrijfsterreinen zouden in verband gebracht moeten worden met de cijfers van vertrekkende bedrijven. SP complimenteert de samenstellers van het boekje voor de heldere formuleringen.

Gedeputeerde deelt mee, dat dit onderwerp besproken wordt in de volgende bijeenkomst van REOF Halverwege. De pendel leidt tot steun van Europese middelen. De vertrekmotieven van de vertrekkende bedrijven zullen in beeld gebracht moeten worden.

7. Ter kennisneming

LPF wil graag over de EPD-aanvragen 'opleidingen' (de punten 7c, 7d., 7g. en 7h) in het kader van het Europees programma met PS van gedachte wisselen en zou graag schriftelijk antwoord willen op punt 7c.

De stukken genoemd onder a. t/m s. worden voor kennisgeving aangenomen.

8. IPO-aangelegenheden

Geen mededelingen.

9. Onderwerpen voor de volgende vergadering

Er worden geen onderwerpen aangedragen.

10. Rondvraag

- VVD verzoekt het college de rol van de provincie te bezien ten aanzien van de verschillende wet- en regelgeving en de promotie van Flevoland als toeristisch attractieve provincie, zodat de Airshow Lelystad weer jaarlijks kan plaatsvinden. De gedeputeerde neemt het verzoek mee naar het college.
- LPF bedankt de voorzitter voor zijn werk voor de commissie.

11. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 17.23 uur, dankt de aanwezigen voor het in hem gestelde vertrouwen en voor hun komst.

LIJST VAN TOEZEGGINGEN

Commissie Economische Zaken, Landbouw, Personeel & Organisatie, Onderwijs

Nr.	Datum cie	Onderwerp/toezegging-actie	Door	Afdoen per:
1.	16-04-2003 / 21-05-2003	Stand van zaken MOL Mededeling	EZ	Zo spoedig mogelijk
2.	21-05-2003	Ophogen budget TMI-regeling - Schriftelijke beantwoording van de technische vragen over: het windpark Kubbeweg, het bermgras Orgaworld, de uitleg over de Maatregel 3.4. met eigen geld en Europees geld en de werkgelegenheid - Verstrekken van de interne notitie met de toetsingscriteria	PME	Zo spoedig mogelijk
3.	21-05-2003	Afhandeling gegrond verklaarde bezwaren MKB Regeling Flevoland 2000 en IPR Flevoland 2000 Lijst met gegrond verklaarde bezwaren met argumentatie en omvang c.q. aard	PME	Zo spoedig mogelijk
4.	21-05-2003	Lijst met afkortingen Op voorstellen, nota's een lijst met afkortingen te voegen of in ieder geval de eerste keer het woord helemaal te benoemen	Alle	